

**ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ ПРИРОДНИМИ РЕСУРСАМИ
ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ
ТА ПРАВА «КРОК»**

НАКАЗ

« 19 » 12 2025 р.

м. Коломия

№ 51

**Про введення у дію рішення
Педагогічної ради Інституту**

Згідно з пунктом 6.2.7 Положення про Інститут управління природними ресурсами Вищого навчального закладу «Університет економіки та права «КРОК»

НАКАЗУЮ:

1. ВВЕСТИ в дію рішення Педагогічної ради Інституту управління природними ресурсами (протокол № 2 від 19.12.2025 року) «Про затвердження Положення про перевірку академічних та наукових текстів на плагіат в Інституті управління природними ресурсами ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК» (Додаток 1).
2. Визнати таким, що втратив чинність наказ від 24.12.2024 року № 36 «Про введення у дію рішення Педагогічної ради Інституту».

Директор Інституту

Марія ГРИЦАН

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПЕРЕВІРКУ АКАДЕМІЧНИХ ТА НАУКОВИХ ТЕКСТІВ НА ПЛАГІАТ
В ІНСТИТУТІ УПРАВЛІННЯ ПРИРОДНИМИ РЕСУРСАМИ
ВНЗ «УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА «КРОК»

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Порядок перевірки академічних та наукових текстів на плагіат (далі – Порядок) розроблено на основі Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про фахову передвищу освіту», Закону України «Про освіту», Закону України «Про авторське право і суміжні права», «Рекомендації для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності» (затверджено Рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 29 жовтня 2019 року Протокол № 11), «Методичних рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності», Кодексу академічної доброчесності, а також з врахуванням досвіду в цій сфері Університету економіки та права «КРОК», Національного університету «Львівська політехніка», Сумського державного університету, КНУ імені Тараса Шевченка, Києво-Могилянської Академії, Національного авіаційного університету, Одеського національного університету, Вінницького національного технічного університету, Черкаського державного технологічного університету, Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця та міжнародних закладів вищої освіти.

1.2. Положення є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти Інституту.

1.3. Це Положення регламентує процедури проведення перевірки академічних та наукових текстів студентів і науково-педагогічних працівників Інституту управління природними ресурсами ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК» (далі – Інститут) з використанням антиплагіатних інтернет-систем на наявність запозичень із текстів, присутніх в базах Університету, базах інших закладів освіти та в Інтернеті. За потреби додаткова перевірка може здійснюватися іншими вільно доступними системами.

1.4. Положення спрямоване на формування академічної етики та поваги до інтелектуальних надбань і покликане сприяти впровадженню практики належного цитування через визначення поняття та форм плагіату, методів запобігання його поширенню, процедури розгляду та фіксування фактів плагіату, а також формалізації можливих наслідків його вчинення у межах Інституту.

2. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ПОНЯТТЯ

2.1. У даному Положенні використовуються терміни та поняття у таких значеннях:

– **Академічна доброчесність** – сукупність етичних принципів та правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

– **Академічна культура** – сукупність способів і методів діяльності інститутської спільноти, її системна інтегрована якість, що відображає досягнутий рівень розвитку.

– **Діловий етикет** – порядок та правила поведінки працівників та учасників освітнього процесу Інституту в процесі спільної діяльності, ділового спілкування, прийняття на роботу, звернення до керівництва, тощо.

– **Наукова етика** – сукупність встановлених та визнаних науковою спільнотою норм поведінки, правил, моралі наукових працівників, зайнятих в сфері науково-технологічної та науково-педагогічної діяльності.

– **Науковий результат** – нове наукове знання, одержане в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень та зафіксоване на носіях інформації. Науковий результат може бути у формі звіту, опублікованої наукової статті, наукової доповіді, наукового повідомлення про науково-дослідну роботу, монографічного дослідження, наукового відкриття, проекту нормативно-правового акту, нормативного документа або науково-методичних документів, підготовка яких потребує проведення відповідних наукових досліджень або містить наукову складову тощо (п. 22 ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»).

– **Науково-технічна інформація** – будь-які відомості та/або дані про вітчизняні та зарубіжні досягнення науки, техніки і виробництва, одержані в виробничій та громадській діяльності, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді (абзац другий ст. 1 Закону України «Про науково-технічну інформацію»).

– **Система внутрішнього забезпечення якості освіти** – загальна політика, стратегія і процедури забезпечення якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої освіти в Інституті, розподіл відповідальності за удосконалення внутрішньої системи забезпечення якості, що передбачає низку завдань, заходів і процедур, моніторинг та аналіз результатів діяльності на всіх рівнях організаційної структури Інституту, в тому числі щодо забезпечення якісного здобуття знань, навичок та інших компетентностей відповідно до стандартів освіти.

– **Учасниками освітнього процесу** є здобувачі освіти, фахівців-практики, які залучаються до освітнього процесу, науково-педагогічні працівники, інші працівники та адміністрація Інституту.

– **Якість освіти** – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів освіти.

– **Автор** – фізична особа, творчою працею якої створено твір.

– **Твір** – інформація, як результат наукової чи навчально-методичної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носіях або в електронному вигляді у мережі Інтернет чи оприлюднена на

офіційному вебсайті Інституту (монографія, посібник, навчальне видання, стаття, препринт, автореферат).

– **Цитата** – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого (оприлюдненого на офіційному веб-сайті) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора автентичному формулюванні.

– **Комісія з питань захисту академічної доброчесності** – постійно діюча комісія, склад якої затверджується наказом Директора Інституту та яка діє у відповідності з Кодексом академічної доброчесності Інституту.

2.2. Різновиди плагіату:

- 1) видання виконаної іншим автором роботи за свою без внесення в неї жодних змін;
- 2) дослівне копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) без належного оформлення цитування;
- 3) внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів у них тощо) та без належного оформлення цитування;
- 4) представлення суміші власних і запозичених аргументів без належного цитування;
- 5) парафраза – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту; сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних зворотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет).
- 6) компіляція – створення значного масиву тексту без поглибленого вивчення проблеми шляхом копіювання тексту із низки джерел без внесення в нього правок, з посиланням на авторів та «маскуванням» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту.

3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОФІЛАКТИКИ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

3.1. Процедурі обов'язкової перевірки підлягають такі види робіт:

– кваліфікаційні роботи здобувачів освіти освітнього ступеня фаховий молодший бакалавр (дипломні роботи / проєкти). Перевірка курсових робіт, розрахунково-графічних робіт та домашніх завдань не є обов'язковою і може здійснюватися вибірково або за поданням провідного викладача дисципліни;

– рукописи монографій, підручників та навчальних посібників, поданих на розгляд Вченої ради Університету щодо надання рекомендації до друку;

– рукописи статей, поданих до публікування у редколегії наукових періодичних видань Університету.

3.2. Завданням антиплагіатної інтернет-системи є визначення ступеня подібності тексту кваліфікаційної, академічної чи наукової роботи до текстів документів, що містяться в базах даних та в Інтернеті. Роботи, для яких виявлено значний відсоток подібності, не можуть бути кваліфіковані (прийняті до

розгляду) як такі, що містять плагіат. Рішення щодо наявності або законності запозичень, знайдених антиплагіатною системою, приймає Комісія.

3.3. Попередження плагіату в академічному середовищі Інституту здійснює директор разом із заступником директора шляхом проведення комплексу профілактичних заходів, які полягають в:

- інформуванні здобувачів освіти, викладачів про необхідність дотримання правил академічної етики та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування;

- організації бібліотекою популяризації основ інформаційної культури;

- формуванні завдань для навчальних робіт з використанням педагогічних інновацій, що сприяють розвитку творчого підходу здобувачів освіти до їх виконання;

- ознайомленні здобувачів освіти, викладачів із цим Положенням через офіційний вебсайт Інституту.

3.4. Усі здобувачі освіти при вступі на навчання повинні ознайомлюватися з Кодексом академічної доброчесності та цим Положенням та дотримуватися їх.

4. ОЦІНКА РІВНЯ ОРИГІНАЛЬНОСТІ ТА УМОВИ ВИЗНАННЯ ЗАПОЗИЧЕНЬ ПРАВОМІРНИМИ

4.1. У системі запобігання академічного плагіату Інституту в якості критерію оригінальності творів використовується показник рівня оригінальності тексту у відсотках, отриманих за допомогою програмно-технічних засобів перевірки на плагіат і зменшений на відсоток правомірних запозичень.

4.2. Для навчально-методичних та випускних кваліфікаційних робіт рекомендованою є наступна шкала оцінки залежно від кількісного показника рівня оригінальності твору:

Рівень оригінальності твору	Для дипломних проєктів / робіт, рукописів підручників, навчальних посібників та інших робіт	Для монографій та рукописів наукових статей
Високий	понад 75 %	понад 90 %
Задовільний	від 55 % до 75%	від 85 % до 90%
Низький	від 35 % до 55%	від 70 % до 85%
Неприйнятний	менше 35%	менше 70 %

4.3. За результатами перевірки передбачені наступні дії:

- високий рівень оригінальності твору – текст вважається оригінальним та не потребує додаткових дій щодо запобігання неправомірним запозиченням;

- задовільний рівень оригінальності твору – наявні окремі ознаки академічного плагіату. Слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела для цитованих фрагментів. Передається на розгляд Комісії, яка визначає необхідність повторної перевірки;

– низький рівень оригінальності твору – наявні певні ознаки академічного плагіату, але матеріал може бути прийнятий за умови доопрацювання з обов'язковою наступною перевіркою на оригінальність доопрацьованого твору;

– неприйнятний рівень оригінальності твору – наявні істотні ознаки плагіату. Матеріал до розгляду не приймається.

4.4. Виявлені у тексті твору запозичення вважаються правомірними, якщо вони є:

– власними назвами (індивідуальними найменуваннями окремих одиничних об'єктів, у т.ч. найменуваннями установ, назвами праць, які досліджувалися у творі, бібліографічними посиланнями на джерела та ін.);

– усталеними словосполученнями, що характерні для певної сфери знань;

– належним чином оформлені цитуваннями;

– самоцитуванням (фрагментами тексту, що належать автору твору, опубліковані або оприлюднені в електронній формі ним у інших творах), якщо воно допускається редакційною політикою видання.

4.5. Показники оригінальності (унікальності) академічних текстів (у %) можуть бути змінені за рішенням випускових циклових комісій, редколегії та фіксуються у відповідному протоколі засідання з врахуванням специфіки спеціальностей з зазначенням підстав такої зміни, але не може бути суттєво нижчою за рекомендовані. Ця норма доводиться до відома здобувачів (авторів).

4.6. Отримані результати у звітах щодо перевірки тексту на унікальність носять рекомендаційний характер і є лише допоміжними матеріалами для забезпечення роботи комісії на рівні структурного підрозділу залежно від виду академічного тексту, що проходить перевірку, відповідно до цього порядку. Остаточне рішення про прийняття чи відхилення поданого тексту може прийняти лише Комісія, це рішення обов'язково має бути аргументовано і зафіксовано в протоколі (висновку).

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

5.1. Виявлення двох і більше фактів плагіату (компіляцій) у наукових та академічних роботах здобувачів вищої освіти може бути підставою для відрахування з Інституту.

5.2. Виявлення фактів академічного плагіату (компіляцій) в осіб викладацького складу може бути враховано при подовженні дії трудового договору (контракту) на займаній посаді.

5.3. Відповідальність науково-педагогічних, наукових та інших працівників Інституту за академічний плагіат визначається Кодексом про академічну доброчесність та трудовим договором.

5.5. Науково-педагогічні працівники, що публікують наукові та методичні праці, несуть особисту відповідальність за коректну роботу із джерелами інформації; за дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; за порушення загальноприйнятих правил цитування шляхом прийняття правил цитування та наукової етики, представлених у цьому Положенні.

5.6. Науковий керівник несе відповідальність за перевірку роботи здобувачів освіти у встановлені строки, прийняття рішення щодо доопрацювання та

повторну перевірку на плагіат, а також, про допуск роботи до попереднього захисту.

5.7. Комісія з питань захисту академічної доброчесності в Інституті може розглядати питання щодо наявності академічного плагіату в наукових і академічних працях науково-педагогічних, наукових та інших працівників Інституту, дисертаціях та авторефератах за власної ініціативи.

6. ПОРЯДОК ПОДАННЯ АПЕЛЯЦІЇ ТА ЇЇ РОЗГЛЯД

6.1. У разі незгоди з результатами перевірки автор (автори) роботи, що перевірялася, має право на апеляцію.

6.2. Апеляція подається особисто автором (авторами) роботи у вигляді заяви на ім'я Директора у триденний термін після оголошення результатів перевірки.

6.3. У разі надходження апеляції, за наказом (дорученням) Директора створюється комісія для розгляду апеляції.

6.4. Комісія за фактами академічного плагіату також може створюватися за наказом (дорученням) Директора як з ініціативи працівників Інституту, так і за заявами сторонніх осіб, а також дорученнями Міністерства освіти і науки України, відповідних державних установ.

6.5. Персональний склад членів комісій формується на підставі статті 4.10 Кодексу академічної доброчесності. При розгляді апеляцій на результати перевірки наукових та кваліфікаційних робіт студентів і здобувачів фахової передвищої освіти до складу комісії залучається представник органу студентського самоврядування.

6.6. Апеляція розглядається апеляційною комісією у тижневий термін з наступного дня після виходу наказу (доручення) директора про створення апеляційної комісії, якщо інший термін не зазначено в наказі (дорученні). Висновки апеляційної комісії оформлюються відповідним протоколом.

6.7. За результатами засідання апеляційна комісія формує висновки, які підписує голова апеляційної комісії, її члени та заявник, зазначаючи «З висновками апеляційної комісії погоджуюсь / не погоджуюсь». В разі непогодження, кожний із підписантів зобов'язаний пояснити причину.

6.8. Висновки апеляційної комісії щодо академічного плагіату (компіляцій) у творах здобувачів освіти зберігаються у навчально-організаційному відділі.